

KURJER WARSZAWSKI

D. 4. Marca. — Rok 1837.
Sobota.

N° 61.

Jutro, Ś. Fryderyk.
Niedziela Środopostna.

Kommissja Rządowa Spraw Wewnę: Ducho: i Ośw: Publ: utworzyła Radę Szczegółową dla Szpitalu w *Pilicy* w województwie Krak: z osób: J.W. Dom: *Rajskiego* Opiekuna, tudzież Członków W.W. *Katerli*, *Ratkiewicza* i *Heppena* Obywateli ziemski; i P. *Strajnowskiego* Burmistrza miejscowego. — Znalezione złp. 5, wczoraj przesłano Redakcji Kurjera dla Instytutu moral: dzieci, a w Biurze Infor: złożono dla biednej Wdowy z dziećmi po Urzędniku od bezimiennej osoby zł. 5, i od innej zł. 6 gr. 20. — W instytucji dla *Gimnastyki* przeznaczonym od lat 4 z zezwolenia Wysokiej Kommissji Rząd: Spraw Wew: D. i O. P. istniejącym, odbywają się publiczne ćwiczenia *Gimnastyki*: w poniedziałek, środę i piątek, od godziny 1 do 2, lekcje zaś fechtowania i woltżowania, w tychże dniach od godz: 6 do 8 wieczorem. Osoby, któreby życzyły uczęszczać na też ćwiczenia, mogą powziąć dokładniejszą wiadomość w godzinach wymienionych, w sali *Gimnastycznej*, lub też przed połud: w pomieszkaniu moim. Dla osób życzących pobierać lekcje prywatne są także godziny jeszcze wolne. *Teodor Mathes*, Nauczyciel *gimnastyki* w pałacu Łubieńskich, przy ulicy Królewskiej pod Nr 1066. — Numer 8 *Magazynu Powszechnego* z r. b. wyszedł z druku i zawiera: *Neufchatel* z ryciną; *Bazary* w *Konstantynopolu*; Nowe dzieło: W. B. *Tennemahna*, *Rys historii filozofji*, według przerobienia A. *Wendta*, przełożył J. H. *Rzeziński* (Recenzja); *Ludojad*, *Potwór* i *Piła* z ryciną. Nr 9 jest pod pressą. — Jutro w nowej *Resursie* o godz: 3, rozpocznie się obiad składkowy, jako w rocznicę jej istnienia. — Na dzisiejsze widowisko w Teatrze wielkim wybierają się lubownicy i znawcy muzyki, aby słyszeć przez znakomitą *Śpiewaczkę* wykonane piosenki *Belinięgo*. O tejsze *Artystce* przysłano nam

onegdaj i wczoraj kilka artykułów: wszystkie uwielbiające ten talent. „Głos jej pełny i obszerny, bo 3 obejmujący oktawy, giętki i harmoniczny, wypracowany do zadziwienia, wszystkie cechy nadzwyczajnego zawiera talentu, przejścia najtrudniejsze, czy to w muzyce wysokiej, czy trudnej, lub przyjemnej wykonywa z szczególną łatwością i precyzją; a słyszeliśmy wiele takich arji gdzie najwięcej wymagającemu znawcy nie do życzenia więcej nie pozostaie, arji dla których głos *Panny Karl* zdaie się iako by umyślnie został stworzony.“ — Obecna Publiczność wczoraj w Teatrze Rozmaitości była istotnie zadowoloną z przedstawienia komedji *Nienawiść Kobiet*, w której *JPanna Józ: Piechowicz* i *JPan Stolpe* zajmowali główne role. O zdolnościach *Panny Piechowicz* donieśliśmy przy pierwszym jej wystąpieniu w *Moljerowskiej* komedji *Kto kocha ten się kłóci*, wczorajsze wystąpienie drugie dowiodło, że rozwiaiają się też zdolności z znaczną korzyścią. Pierwszy raz występujący *JP. Stolpe* również przekonał iż może być w roli kochanków użytecznym teatrowi; młody, postaci przyjemnej, obdarzony miłym organem wymowy. Są to uczniowie dzisiejszej szkoły dramatycznej, przynoszący pociechę swemu zacnemu Nauczycielowi *JP. Kudliczowi*, a wskazujący nadzieję że Publiczność pomnażać będzie dla nich te oklaski iakiemi wczoraj hojnie ich obdarzała. Po tej komedji przywołani zostali wszyscy, a po *Werterze* *JP. Panczykowski*. — Muzyka na fortepjan ulubionego *Walca Styryjskiego*, tańczonego przez *JPannę Gwozdeckę* i *JP. Turczynowicza* w *Balecie Wimili* czyli *Styryczykowie*, wyszła z litografji, i znajduje się do nabycia w kassach obu teatrów za zł. 1 i pół. — Nowego wynalazku *Latarnie*, o których donieśliśmy, bardzo są chwalone przez nabyw-

ców, zalecają się bowiem oszczędnością, bezpieczeństwem, iasniejszym światłem etc. Nabyć ich można u wynalazcy *Waltera* przy ulicy Królewskiej Nr 1066, w pałacu zwanym *Zubieńskich*. — Kurs wczorajszy: Dukaty hol: nowe zł. od 19 gr. 21 do 19 gr. 23, stare ważne zł. 19 gr. 13. Listy zasl: białe bez kuponu zł. 97 gr. 10, wartość kuponu gr. 23 2/3. Serje wylosowane zł. 530.

Francja. — Od kilku dni Policja powzięła ślad o nowym zamachu ułożonym na życie Króla. Zbrodniarz nazwiskiem *Szampią* (*Champion*) z profesji mechanik, zamyslał zbudować maszynę piekielną dla wykonania swego zamiaru. Po zasięgnięciu ważnych dowodów i odkryć wiego mieszkaniu, nie pozostało więcej żadnej wątpliwości w tym przedmiocie. *Szampią* sam wyznał swój plan zbrodniczy i inne okoliczności nadzwyczajnej wagi; w chwili jednak gdy dozorczy byli od niego odwrócili swoją hacznosć, zdołał sobie odebrać życie przez powieszenie się na chustce od szyi. — Nie ustają, owszem spieszenie postępują przygotowania do nowej wyprawy w *Algierskiem*; mają być założone nowe lazarety i urządzone bezpieczne miejsca w przypadku niepogody. Jednak trwa jeszcze pogłoska, że *Abdel Kader* skłania się do układów z rządem Francji: — Uważają, że Król trwa w zachowaniu poufalitych stosunków z Marszałkiem *Sullem* i Jenerałem *Sebastianim*; ten ostatni ma zostać Marszałkiem Francji. — Nieporozumienia między Marszałkiem *Klozel* a Prezesem izby deputo: *P. Djupe* zdać się, że dotąd nieustają. — O sprawie Hiszpańskiej mało od kilku dni mówią w Paryżu, czekają bowiem na mające się wkrótce wznowić działania wojenne.

Portugalja. — Chociaż w *Lisbonie* trwa obawa odalsze powodzenie kraju, i chociaż handel nie jest ożywiony, jednak karnawał upłynął weselej niż w roku zeszłym. — Opomnaniu się stronnictwa *Michalistów*, nieustają wieści. — Nowe prawo handlowe zaszkodziło

kupcom *Angielskim* zamieszkałym w *Portugalji*, przeto podali nowe przełożenie w tej mierze, które popiera Konsul Angielski. — Znowu mówią że nastąpi zmiana Ministrów Portugalji. *P. Kastro* ma być na czele wydziału zagranicznego a *Saldanha* wydziału wojny. — Wojsko Portugalskie posiłkujące Królowej Hiszpańskiej miało wrócić do swego kraju, lecz otrzymało nowy rozkaz pozostać jeszcze w Hiszpanji. — Dotąd nie ogłoszono urzędownie, że Królowa *Donna Marija* zostaje przy nadziei.

Niemcy. — Donoszą z *Wiednia*, że Stany ziemi *Siedmiogrodzkiej* zgromadzą się w następnym kwietniu. — Gryppa w iednych miejscach ustaie a gwałtownie rozszerza się w drugich, zaś w niektórych staie się bardzo niebezpieczną, osobliwie dla zaniedbujących wczesnego zaradzania. — W *Lipsku* właśnie gdy miano wydać wszystkie celniejsze płody muzyczne *Filida*, doszła wiadomość, że ten sławny Wirtuoz fortepjanu, umarł 24 Stycznia r. b. w mieście *Moskwie*.

Rozmaitości. — Listy z *Kairu* donoszą, że sławny badacz natury *Kawiglja*, nie daie się odstraszyć od swego przedsięwzięcia do odkrycia tajemnic zawartych we wnętrzu piramid. Angielskie muzeum wydało rozkaz do *Egiptu* w przedmiocie transportowania sławnej kolumny *Sezostrysa*, niegdyś umieszczonej w środku miasta *Memfis*, a teraz zagrzezłej w bagniskach *Metrechanny*. Tedy Londyn posiada najogromniejszą statnę świata, a zarazem najkolosalniejszą głowę proporcjonalnie wykonaną. W skutku rozporządzenia Wice Króla *Egiptu*, rozpoczęto kolej żelazną, którą mają przewieźć ten olbrzymi kamień do *Zurah*, o 6 mil w południowo-wschodniej stronie *Kairu*. Ta kolej ciągnąć się będzie od gór *Mokatamu* do ujścia *Nilu*. — Donoszą, iż w Pruskiej Litwie wokregu *Warnen*, przy umiarkowanym mrozie znaleziono żywą kółkę przymarzłą do dachu. Jest to przypadek szczególny u zwierząt żyjących, a nadewszystko u zwierząt tego ro-

dziau. — *Mak-Kulloch* obliczył, iż od roku 1629 do 1635 umierało na suchoty 204 ludzi na 1,000, od roku zaś 1831 do 1835 tylko 177. Przypadki śmierci przez apopleksję podniosły się od 12 do 18, a przez zapalenie, od zera do 96 na 1000.

— Pan *Lanson* celuje teraz w Paryżu ze swoich improwizowanych komedji. Wszyszcj znawcy i miłośnicy literatury pięknej, oddawiają mu iak najzasłuzniejsze pochwały; ma on wkrótce ze swoim talentem wystąpić publicznie w teatrze *Wartandur*. — Stary *Doświadczyński* ogłasza w dziennikach paryzkich następujący środek na influence: „Skoro ci się ukażą pierwsze symptoma choroby, iako to: ból głowy, ociężałość w członkach, zapros kilku dobrych przyjaciół na obiad, nie szczędź wina przy stole, ale też nie zbyt, tak, około iednej lub 2ch szklanek szampana; po obiedzie nie zaszkodzi partja wista, w zwykłą godzinę połóż się w łóżko, a nazajutrz nie zostanie ani panułka po influency.

— Dentysta *Henok* ogłasza, że cukierki, a w ogóle słodkie pokarmy zębom wcale nie szkoda. Lecz to ogłoszenie zdaie się trochę stronem, gdyż dentyści tylko wtenczas mają co gryść dla swoich zębów, kiedy innym zepsute wyrwaia. — Gazeta pocztowa *Augsburgska* donosi, iż w *Strazburgu* pokazują teraz za pieniądze żywego wieloryba. Kto chce, niech uwierzy! — P. *Mezzofanti* przełożony nad biblioteką watykańską, iest może najrzadszym człowiekiem w świecie uczonym. Wiarogodne osoby zapewniaia, że mówi 32 językami, a to bardzo płynnie! — Wiedeńska Publiczność zadziwia teraz Panna Romanini, zwana *napowietrzna sylfida*, która na cienkim miedzianym drucie wykonywa najtrudniejsze tańce. — Przytoczymy następujące żartobliwe ogłoszenie: Szanowny *Własty Czwartek* iako suksessor po smutnie zagasłym, najukochańszym karnawale, rycerzu godła bachusowego, naczelniku fiaków i markierów, rzeczywistym fundatorze długów, dyrektorze sztuki tańca, założyciela chorób piersiowych, protektorze wszystkich wietrzników i t. d.,

który po 5ciotygodniowej, tańczącej chorobie, umarł na powszechne suchoty i zupełne oślabienie sakiewki 8 Lutego o północy przy odgłosie trąb i bębnow, z nieutulonym żalem traktjerów, fiaków, markierów i lokaiów; ogłasza iż listy pocieszające i pozwy o długi nychliają się. — *Monteskie* powiedział: służący ma wielkie podobieństwo do zegara, bo tak pierwszy iak drugi potrzebuia częstego nakręcania. (Służący nakręcania karku a zegar sprężyny). — Amator muzyczny odegrawszy na fortepianie kawantynę własnego utworu, pospieszył ku drzwiom, aby słyszeć iak się melodia wydaie z daleka. — Rozpustny sowizdrzał powiedział koleźce, że się obawia aby skutkiem rozwiązłego życia nie umarł w ubóstwie. „Umrzeć iak umrzeć, rzecze drugi, ale ia się boję abyś nie żył w ubóstwie.“ — Wierszokleta zapytał sławnego autora, dla czego kazał drukować tylko 500 exemplarzy swojego dzieła, gdy tymczasem on miał wybić swoje aż w 3000. Na to rzekł autor wierszoklecie: „Oto dla tego że pokrzywy zwykle w większej rosną ilości niż ananasy.“ — Dwaj biedacy spali razem w iednem łóżku, wtem słyszy ieden że złodziej wkradł się do ich mieszkania. Budzi więc drugiego, a ten rzecze mu po cichu: „Wiesz co iesteśmy goli iak Tureccy święci, a więc krzyknę na złodzieia, może ze strachu co upuści.“ — Dowcipniś podał następujący sposób pozbycia się nudnych odwiedzin: Ubogim pożycz na prędkie oddanie, a od bogaczy zażądaj pożyczki, to możesz być pewnym, że nadal będziesz wolnym od wszystkich natrętników. — Księgarzowi urodziło się dziecko; przysłał więc następujące ogłoszenie: „Moia ukochana żona znowu mnie obdarzyła świeżutkim artykułem.“ Pod tem dopisał inny żartowniś: „Lecz iego autor ieszcze mi nieznany.“

Obwieszczenie o Drożdżach suchych prassowanych czyli tak zwanych funtoweni. Za granicą gatunek ten drożdży przed kilką dopiero wynaleziony laty, tak się okazał skutecznym, iż bardziej iest poszukiwanym niż najlepsze drożdże piwne, tak do wszelkie-

go zwyczajnego pięczywa Chleba i Bułek, ale nawet do najdelikatniejszych wyrobów cukierniczych. Funt jeden tych drożdży zastąpi garniec najlepszych drożdży piwnych. Zimową porą da się przechowywać 4 do 6 tygodni bez żadnego zepsucia, latem zaś najmniej dni 14, nie tracąc nie o pierwiastkowej swej dobroci. Jak wyżej nadmieniono, za granicą rodzaj ten drożdży jest poszukiwany i długo był drogo przepłacany, a to z przyczyny iż dotychczasowy sposób wyrobienia onych był połączone z mozolnym zachodem i znacznymi kosztami, które tem mniej mogły być oznaczone, iż podług onej metody często się nieudawały. Niżej podpisany w roku zeszłym zwiędzając w Prusiech różne Zakłady Techniczne i Chemiczne, a nawet pracując praktycznie w takowych w Berlinie po kilku doświadczeniach pomyślnych wypad na myśl symplikowania używanych dotąd sposobów i udało mu się z mniejszym kosztem i zachodem, a z większą pewnością wyrobić takowe drożdże. Gdyby mógł być, pewnym odbytu, pokrywającego nieuchronne na ten wyrodek koszty, mógłby ich w Świerszczowie w Powiecie Chełmskim Wojew. Lubelskiem o 2 mile od miasta Łęczny, podczas gdy tamtejsza Gorzelnia jest w ruchu, tygodniowo 100 do 150 funtów wyrobić za cenę po złp. 1 gr: 15 za funt. Mam honor przeto zawiadomić o takowem przedsięwzięciu Szanownych Posiadaczy, Cukierni i Piekarzy, oraz Właścicieli Gorzelni i Browarów z prośbą, aby po doświadczeniu tychże drożdży, swem zaufaniem i praktyką zaszczylić podpisanego raczyli. Wziąwszy na próbę łyżeczkę tychże drożdży i rozczyniwszy niemi ciasto, każdy przekonać się tem doświadczeniem może, iż w ciągu kilkunastu minut, ciasto się ruszy i najpiękniejsza fermentacja nastąpi.— Świerszczow dnia 26 Lutego 1837 r.

Romuald Stoboy.

Podpisany zawiadamiam Szanowną Publiczność, iż w składzie moim Litograficznym przy ulicy Krak: Przed: Nr 425, w Hotelu Saskim, dostać można wszelkiego rodzaju Wzorów rysunkowych dla początkowej młodzieży, tudzież Pendzli do minjatur, Piór stalowych w najlepszych gatunkach, (Patent Perryian) i elastycznych, wszystkie litery Opłatków Paryżkich, Papiery Jeziorańskie, Okładki dla uczniów kolorowane, Wexle polskie i niemieckie od zł. 4 do 6, 100 sztuk, Biletów do Jmienia na tuziny, sta, i tyście w najświetniejszym guście 3ma kolorami drukowane, Papier rygowany arkusz po gr. 4, Kartek do Win, Oliwy i Araku, oraz Wina Szampańskiego i wszelkie tym podobne wyroby litograficzne własnej fabryki. Przyjmuje zarazem wszelkie obśtałunki, iako to: Bilety wizytowe na papierze angielskim, Adressy, Blankiety, Tabele, Rachunki, Wexle, Prejs-

kuranty, Rysunki wszelkie, grawirowane, piórowe i kredowe, reżąc za wydoskonaloną robotę i predkie ukończenie; ceny mierne, lecz stałe. *H. Schuster.*

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Radoliński Alex: Dzie: z Słupie; Radecki Kazim: Dzie: z Stryboia; Liwski Kac: Dzie: z Sielin.

DONIESIENIA.

Przysłany LIST od A. odebrałem. Sew: Ja..... W Obwodzie Warsz: we wsi Świecicach 1 1/4 mili od stacji Otarzewa, nabyć można 50 MACIOR po duk: 4, i 50 TRYKOW po duk: 12, dwuletnich, z rasy uszlachetnionej Saskiej.

W Piekarni przy ulicy Piwnej pod Nr 112, obok Kościoła XX. Augustjanów, będą wypiekane Dziś i codziennie BUŁECKI SUETANSKIE z migdałami i rodzynkami tureckimi bez pestek, cena groszy 5. CHEŁOPA MILJONOWEGO jedna gr: 3, STRUCELKI z migdałami i rodzynkami zyczejnemi gr: 5 i 10 jedna, RÓGALI WIEDENSKICH para gr: 5 iako też BERLINSKICH i WARSZAWSKICH na mleku 3 gr: 5 bułeczek, oraz i winnych gatunkach za białosć i smak dobry zarezam. *T. Cwikli.*

Jutro u Rogaskiego przy ulicy Długiej pod Nr 550. SNIADANIE: Udziec sarni z róz: z podle; Kurepatwy z rózna szpiko; Zając z rózna z sała; Potrawa z kapłona z ryżem, Flaki z pieca i zyczejaj; Ciasto z pieca, Zupa cytry: i Rosół. KOŁACJA: Kotlety woło: z serdela; Kwiczoły, Omlet biszkokto; etc.

Dziś kompanja cała Panieli Hessen grać i spiewać będzie wyiatki, z róznych sztuk i Oper, w Kawiarni przy ulicy Długiej w Hotelu Polskim. Zacznie się o god: 5.

*** Dziś w Kawiarni Literackiej przy ulicy Krakowskiej. Przedmieście Nr 427 w domu który w wieczor oświeca czerwona goreiąca lampa obok Poezty, będzie grać MUZYKA z zagranicy przybyła. Przytem też Kawiarnia poleca się nowo zaprowadzonim dobrze sporządzonym PONCZEM GARNUSZ.

Wieczor Muzyczny. Dziś w Kawiarni na rogu Tłomackiego i Bielańskiej w domu Lilpota Nr 600. KWINTET Kurzątkowskiego wykona z najnowszych Oper wyiatki, oraz Walce Straussa i Lannera.

Wczoraj wyciągnięte Nra 53.—76.—47.—84.—14. Dziś rano zimna stopni 3. Wczoraj w południe 2. TEATR WIELKI. Jutro, J wchatce byle z nim. Stryjszyszkowie.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro Uczony. Podstarzała Panna.

TEATR DAWNY ROZ: Dziś i Jutro Sztukmistrze.